

# HEVES ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

## ELŐFIZETÉSI-DÍJ:

Egész évre . . . 8 kor. Negyed évre . . . 2 kor.  
Fél évre . . . 4 kor. **Egyes szám 20 fillér.**

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

## FELELŐS SZERKESZTŐ:

MACZKY EMIL.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Heves és Vidéke” szerkesztőségéhez, az előfizetési és hirdetési díjak, valamint nyilttéri közlemények a „Heves és Vidéke” kiadóhivatalához címzendők.

## Diákirtás.

Nem nevezhetjük másnak, mint diákirtásnak Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszternek azon rendeletét, melyben felhívja a középiskolai tanárokat, hogy felette szigorúan rostálják meg a negyedik osztályban a tanulókat s ha úgy találják, hogy nincsen megfelelő szellemi képességük vagy szorgalmuk, irgalmatlanul buktassák el őket, nehogy szaporítsák a diplomás proletáriátust.

A világhistóriából tudjuk, hogy volt az ő korban egy pogánynép melynek törvény írta elő, hogy az újszülött csecsemőket, ha azok gyengék, vagy valami fogyatkozásuk van, dobják a szikláról a tengerbe.

E barbár törvényből néhány nüansz mindenesetre van a közoktatásügyi miniszter ur rendeletében, mely míg egyfelől élet, halál urává teszi a negyedosztályos diák fölött a tanárt, másfelől diákokat és szülőket egyaránt elrettent a középiskoláktól.

Szükség csak abban az egy esetben lett volna e rendeletre, ha

a magyar középiskolai tanári kar korrupt lenne s hitvány anyagi érdekből minden érdemtelen tehetségtelen és lusta diákokat jó bizonyítvánnyal eresztene tovább a felső osztályokba. Ez azonban nem áll Tanári karunk ebben az irányban hivatása magaslatán áll, a közéleti erkölcs tekintetében valósággal vezető szerepe van a társadalomban Csekély kivétellel tapasztalhatjuk minden középiskolánknál hogy a tanulók igazságos osztályzatot nyernek s a rossz tanulók megbuknak minden osztályban mindaddig, míg a szülők átlátván hogy fiuk nem az iskolába való, más pályára adják.

E rendeletnek azonban nem az a célja, hogy a rossz tanulókat elkergesse az iskolából, mert ez a cél el van érve az iskolánk fennállása óta. Hanem igemis az a célja hogy lehetlenné tegye a tovább tanulást azon tanulóknak akik ha nem is végzik jeles eredménnyel az iskolákat, de közepes tehetséggel és szorgalommal mégis kiérdemlik a jó vagy elégséges osztályzatot s így elvégzik az iskolákat, hogy az egyetemen folytassák a tanulást. Szóval a közepes

tehetségű diákokat akarja kiirtani a miniszter ur.

Ez a legnagyobb igazságtalanság. Hát hol van az az ország, a hol csupa lángész és nagy elme él a diploma után? Nézzünk végig doktorainkon, fiskálisainkon, mérnökeinken, akik a polgári társadalom színe javát alkotják, vajjon tiszta jeles bizonyítványt kaptak-e a negyedik gimnáziumban? Bizony a legtöbbje jó vagy elégséges osztályzatot kapott csak mégis, becsületesen elvégezték tanulmányukat s ma csekély kivétellel éppen úgy megfelelnek hivatásuknak mintha tiszta jeles bizonyítványt kaptak volna. Akinek az átlagosnál nagyobb tehetsége vagy szerenésje volt, az előbbre ment és tulszárnyalta a többit és sokra vitte. Az átlagosok és közepesek pedig szűkebb körben teljesítik hivatásukat s szerényebb ekzsztenciát teremtettek maguknak.

S így is van helyesen, mert az az élet igazsága. Közepes, átlagos tehetségekre, éppen úgy szükség van mint a nagy kvalitású férfiakra akik utat törnek, tanítanak és vezetnek. Mert a hadsereg nem állhat csupa káplárokából, de csupa gene-

## HEVES ÉS VIDÉKE TÁRSADALMI

### Az ábrándozásról.

— Írta: M. FADGYAS ETELKA. —

Ábrándozás az élet megrontója, mely kancsalul festett egekbe néz! Mondja Vörösmarty. A merengőhöz című gyönyörű költeményében s míg ő jeleseink egyik legkiválóbbja kétségkívül az életből merített s komoly megfigyeléseken alapuló tapasztalataiból azt a tételt állította fel, addig sok más hasonló megfigyelőképességű kitűnő egyén kutató elméje ebben a tekintetben egészen más megállapodásra jutott.

Ez a körülmény természetszerűleg veti fel ama kérdést, hogyan lehetséges az, hogy kitűnő szellemének az életbuvárlás eredményeként ugyanegy dologra nézve annyira homlokegyenest ellenkező meggyőződéseket nyilvánítanak, holott azt kellene feltételeznünk, hogy magas szellemi s ezzel legtöbb esetben párosuló magas erkölcsi műveltségnek többé kevésbé egyenlő mértéke, mely két magas műveltség egyesült volta képezi tulajdonképeni természetes szülőjét a helyes tévedésektől ment ítélésnek ugyanezeken egyenlő meggyőződésekre juttatja őket?

E kérdésre abban a körülményben találjuk meg a feleletet, hogy a mi hasonló, sőt sokszor ugyanazonos fokban áll is az

ily kiváló egyének szellemi és erkölcsi műveltsége, mindazonáltal a hány ember annyiféle azok lelki műveltsége, tehát belső világa s annyifélek azok a körülmények, a melyek között életük lefoly. E két tény egybevetéséből önként következik az, hogy tehát tapasztalataik s az azokból kifolyó nézetek is annyifélek azaz eltérők.

De hát nézzük mi alapon állithatta Vörösmarty az ábrándozást az élet megrontójának s mi alapján cáfolják azt meg mások? S a két különböző állítás elbírálásánál melyiknek mérleg serpenyőjére eshetik inkább a helyeselhetés súlya?

Az ábrándozás mely az ifjúkor tavaszán nyilvánul a legerősebben a természetek különböző volta szerint hol kissébb, hol nagyobb mértékben lép fel.

A felületesebb érzelműeknél ritkán csapong oly magasan mint a mélyebb kedélyűeknél; s így többiek alantabb régióban mozgó ábránd képeiket természetszerűleg míg egyrészt könnyebben érhetik el, másrészt az azokban mint ilyenekben való esetleges esalódások fájdalma sem lehet oly mély. Mindazonáltal amennyiben mégis minden esalódás az egyéni természetre való tekintet nélkül kisebb nagyobb fokú keserűséggel jár, ebből önként következik, hogy ennek a keserűségnek habár csak kissébszerű fellépése is rossz kedvet, illetve szomorúságot s elégedetlenséget idéz elő, ami az illető egyén belső világába, sőt esaládi életében is megzavarhatja, hosszabb rövidebb időre az összhangot tehát ekként

már a felületesebb érzelműeknél is megrontja az életet.

De azután sokkal károsabb hatása lehet az ábrándozásnak esalódás esetén, amélyebb kedélyűeknél. Mert hisz ez a körülmény természetesen annál megrázóbb a lélekre nézve, mennél magasabb volt a lélek képzetének szárnyalása. S így e helyütt nemcsak rossz kedvet s elégedetlenséget, de oly nagy foku esüggedést és bánatot idézhet elő, hogy az hosszú időre sőt tán egy egész életre is boldogtalanná teszi az illetőt, sőt örületet is okozhat, mely körülmények a mily szomorúak magára az illetőre nézve épp oly károsan hathatnak azok környezetére, sőt az egyéniségtől függőleg a közéletre is.

Azonkívül boldogtalanná tehet s feldulhatja a lelki nyugalom egyensúlyát bármily különösen hangozzék is az ábránd teljesülése is, amennyiben a megvalósult ábránd nagyon sok esetben nem felel meg a képzet által festett képnek. Az utóbbit ugyanis többnyire hibák, illetve kellemetlenségek nélkül látják lelki szemünk mig a valóságban megjelent képen ott vannak a fényoldalak mellett az árnyékkoldalak is.

Nagyrészt a felsoroltakból kiindulva, mondható tehát az ábrándozás az élet megrontója. De aztán más oldalról tekintve, mennyi örömmel, boldogságnak, jónak és üdvösnek képezi kuforrását!

Hogyan? Miért?

Hát nem a boldogság érzetével tölt-e el már maga képzetünk szárnyalása mely

rálisokból sem. A közepes tehetségű diplomás embernek éppen úgy megvan a joga a diplomához és az élethez, mint a lángésznek.

Azt kívánja a rendelet a középiskolai tanártól, hogy állapítsa meg a legnagyobb határozottsággal a negyedik osztályos diákról, hogy van-e benne tehetség s alkalmas-e a tudományos pályára. Sok esetben az okos tanár meg is tudja ezt itélni. De ki tudná elsorolni azon esetek számát, midőn az olyan diák, akinek képességét a tanár semmire sem becsülte, aki nem volt elég szorgalmas, vagy pajkos volt később megemberelte magát, képessége fejlődött, szorgalmas lett és jó magaviseletű s egyetemi tanulmányainak elvégzése után nagy ember lett, disze szakmájának? Kérdezzük csak meg nagy embereinket, jeles tanulók voltak-e a negyedik gimnáziumban. Bizony alig egy kettő volt csak jeles tanuló s csak később, midőn testük és szellemük kifejtett, kerültek az elsők és legelsőek közé.

Azt mindenki tudja, hogy a 13 — 14 — 15 éves fiú ez a kor a negyedik középiskolai osztályba járók kora szellemileg még kifejlődve nincsen. ellenben gyerekes, pajkos, élénk, aki jobban szeret labdázni, mint a latin grammatikát magolni. De azért elvégzi a dolgát ha nem is vak szorgalommal. Hát az ilyen fiúról ki tudja határozottsággal megjósolni lesz-e belőle valamire való ember a tudományos pályán? Lesz-e belőle lángész kitünőség, vagy alul marad s elzüllik? Lelkiismeretes dolog e az, jóssá tenni a tanárt, aki maga is gyarló ember s őt arra biztatni hogy a tanulók százainak életpályáját összezuzza.

Aztán mi legyen ezekből a fiuk-

által az édes vágyak keletkeznek bennünk eleinte megnevezhetlenül, majd alakot öltve? S midőn azok elérhetésének módzataival foglalkozik a lélek s a kétség fel-felbuvó fejét tizszeres erővel üti le a mosolygó remény, biztatva a sikerrel nem ömlik-e el benső örömeztet egész valónkon, a mely érzeteknek legboldogabb pillanatainkat köszönhetjük. S tehát csakis az lehet igazán ifjú, csak az lehet életében igazán boldog, aki előtt teljesen varázsában tárult fel az ábrándozó édes világa. S kövesse bár keserű csalódás ábrándozásainkat e keserűségben mindig vigaszul szolgálhat a kellemes visszaemlékezés azokra a végtelenül boldog percekre, minőnek csak az ábrándok örömteljes reménye idézhet elő.

Ime, minő természetesen társul öröm és remény, az ábránddal! S utóbbi ép annál a körülménynél fogva rejti magában annyi szépséget és jónak magvát, mivel mindig e két kellemes érzéssel kapcsolatosan lép fel.

Ugyanis az ábrándozást kísérő remény és öröm azok az érzetek, a melyek a testet és szellemet egyaránt ruganyossá teszik s tehát ez által egyszersmind mindkettőt tevékenységre ösztönzik.

És pedig minél magasabban lebeg a lélek előtt az ábrándozás annál több tetterőt követel az annak elérhetése után való törekvés, s így annál inkább sarkaltnak test és lélek a buzgó munkára. Ebből aztán önként következik, hogy sok-

ból? Nem vagyunk iparos és kereskedő ország, a mi kicsiny iparunk és kereskedelmünk van, az is pang s éppenséggel nem alkalmas arra, hogy a középiskoláktól elriasztott diákok seregét eltartsa.

Százakba és ezrekbe kerül a fiú szüleinek míg a negyedik osztályt elvégzi. Azt hiszi a miniszter ur, hogy a szülők azért hozták az áldozatot, hogy fiukat a negyedik osztály után kilökjék az iskolából?

Méltán várhatja a magyar közvélemény e miniszteri rendelet hatályon kívül helyezését s ha ez be nem következnék, elvárja a hazafias és hivatása magaslatán álló tanári kartól, hogy hivatásának lelkiismeretes teljesítésében e rendelet gátolni nem fogja.

## H I R E K.

— **Előfizetési felhívás.** Kérjük azokat a tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése március hó 31-én lejár, hogy előfizetésüket a mellékelt postautalványon sziveskedjenek minél előbb beküldeni, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne legyen.

— **Anyakönyvi kinevezés.** A belügyminisztérium ideiglenes vezetésével megbízott miniszterelnök Hevesvármegyében a hevesi anyakönyvi kerületbe F i n t h a D e z s ő községi első aljegyzőt anyakönyvvezetői helyettesnek nevezte ki.

— **Kölcsönös áthelyezés.** G e r g e l y f y János hevesi segédlelkész és D e é r G y u l a Jászladányi segédlelkész kölcsönösen áthelyeztetek.

— **A nótakirály meghalt.** Évekig volt beteg a cigánykirály. De szívós természete évekig dacolt a halállal is, s nem hagyhatta félbe addig a munkáját, amíg a lélekéből fakadt édes szép nótákat meg nem teremtette. Érezte, tudta régen a halálát; tavaly még megírta a hatyu dalát, elzokogta abban minden bubánját: hogy „Eltörött a hegedűm, nem akar szólani...” Aztán

letette a zokogó száraz fát, lehunyt a szemét és várta a halált. És az eljött érte. Lassan, nesztelenül, fájdalom nem okozott, mert tudta, hogy királyt rabol; cigánykirályt, nótakirályt. Mert az az egyszerű cigány büszkeségünk volt akinek lelkében egy ország öröme és bánata s egy egész nemzet fajszeretete honol; s akinek érzéseiből drága, igaz gyöngyként szakadt föl a nóta, a bus magyar nóta. Dankó Pista temetése szerdán volt Szegeden, koporsóját pedig száz koszoru borította, amit az ország tett le a nótás cigánykirály ravatalára.

— **Tehenek részlet fizetésre.** A magas kinstár bonyhádi teheneket fog a lakosság részére 5 évi részlet fizetésre adni folyamodni eziránt az előjáróság útján lehet bárkinek aki biztosítékot nyújthat.

— **Csalás hamis pénz.** Pélyről vesszük hírt, hogy ott egy uriasan öltözött egyén többeket azon ígérettel vitt lépre, hogy a reá bizott pénzért Pestről négyszeres értékű hamis pénzt fog küldeni, állítólag többen bele mentek az ily üzletbe, mert az illető el küldött egy hamis huszkoronás bankót feváltatni a mi sikerült is és ez ingerelte a nagy haszon reményében a nagyobb befektetésre, mint tudósítónk írja 800—1000 koronát szedett össze a hiszékeny emberektől a hamisbankó gyáros. De még ez ideig nem kapták meg az ígért négyszeres pénzt és hihetőleg nem is fogják megkapni.

— **Okos cseléd.** Egy kövér ur aki postakocsin akart utazni, elküldi a cselédjét a postára, hogy váltson neki jegyet a szomszéd városba, még pedig mindjárt kettőt, hogy kényelmesen ülhesse. A cseléd meg is váltja a két jegyet, a melyeknek egyike a kocsis belsejébe szóltott, a másik pedig — künn a kocsis mellett!

— **Munkások jutalmazása.** A miskolci Kereskedelmi és Iparkamara figyelemzetei az érdekelteket, hogy a munkások számára alapított állami jutalmakra a javaslatok mindig j u n i u s hó végéig terjesztendők be a Kamarához. Ennek kapcsán figyelemzete a Kamara arra is, hogy a javaslatok az illetéki díjjegyzék 14 tétel g. pontja alapján bélyegmentesek. Ugyancsak bélyegmentesek a tényköriülmények igazolására szolgáló utasítások az illetéki díjjegyzék 79. tét. e. pont alapján.

— **Ezüst tisztító.** Szerpentina elnevezés alatt egy kitünő ezüsttőző szer van forgalomban melyre Kohn Ignác hevesi lakos kapott szabadalmat. A folyadéknek egy-

kal több tett jött létre az ábrándozás, mint a józan megfontolás útján.

Midőn pedig az ábrándkép utáni vágy a legmagasabb fokot érve el, oly nagy mértékben buzdít a tette, hogy az ellenálthatatlan követeli a nyilvánulást: ezt lelkesülésnek nevezzük.

A lelkesültség pedig az, mely gátat nem ismerve, képzeletet meghaladó erővel tör magának utat áthidalhatatlannak gondolt labirintekben keresztül.

S így keletkeznek a hőstettek esodás eredmények a tudomány bámulatos vívmányai szóval minden nagyszerű szép és nemes.

S vajjon nem végtelen boldog-e az az ember, aki legmagasabb röptű ábrándját elérve nemcsak az eredményben gyönyörködik ittas lélekkel, de élvezi a bámulat, tisztelet és szeretetnek azokat a nyilvánulásait, melyekkel ily tettekért önként s ugyancsak lelkesedéssel adózik neki a tömeg.

Igaz, hogy a lelkesedés is amennyiben az vakbuzgalommá (fanatizmus) fajulhat kártékony, sőt a legrombolóbb hatású is lehet a közéletre a tömegre nézve s idővel a természet törvényei szerint az illető egyén életére is, amennyiben annak lelkiülete ugyanazt a rémvilágot kell hogy átélje egykor, a milyen rémvilágot teremtett ő mások számára.

Am az ilyen boldogtalan vakbuzgók s azok tetteinek száma eltörpül a nemes értelemben lelkesülőké mellett.

Tehát az ábrándozás eme szülötteiből, t. i. a lelkesedésből is sokkal több jó, mint rossz származhatik.

S szóljunk végre amaz Arany János szerint szende kis virágról, mely kedvesen, de rejtve nyit s a hosszú ember életén át csak egyszer, ah egyszer virít.

Ki ne találná ki azonnal, hogy a szerelem értetik alatta s ki tagadná, hogy e virág is egy megkedvelt lény felül való ábrándozás hatása alatt fakad?

E szerelmi ábrándozás pedig az, mely egyedül képes az élet boldogságának tetőfokát megízleltetni az emberrel.

Igaz, hogy valamint a föld virágának ugyan az a nap tartja fenn életét a mely azt adta s ugyanaz a nap ékesíti fel színnel, lombbal s látja el illattal: ugy az élet virágát, a szerelmet is csak szülő anyja az ábrándozás élteti tovább s ékesíti minden pompával, s mihelyt az ábránd szétfoszlik, meghal a szerelem valamint elhal a virág midőn a beállott ős borogós köde megvonja tőle a nap melegét.

S a mily végtelen boldog volt az élet e szerelmi ábrándozás alatt még az esetben is, ha ez több fájdalmat osztott, mint örömet, épp oly sívár az ábrándozás megszüntével vagy épp oly boldogtalan a csalódás beálltával.

Tehát e lelki működés hátrányos hatása épp ott léphet fel legnagyobb fokban, a hol előnyös hatása a legnagyobb boldogságot idézte elő.

Am valamint az egyébnemű ábrándok-

szeri használata után meggyőződünk ezüstöző hatásáról és így bárkinek ajánlhatjuk üvegjelhasználati utasítással 60 fill.

— **Pályázat iparos ösztöndíjra.** A miskolci Kereskedelmi és Iparkamara pályázatot hirdet a kereskedelmi miniszter ur rendelete alapján a Pesti magyar Kereskedelmi Bank által alapított 1350 koronára rugó külföldi tanulmányutra szánt ösztöndíjra. Az ösztöndíj elnyerése iránt folyamodhatnak oly iparosok, kik a budapesti, vagy a kassai állami felső iapriskolát jó sikerrel végezték, mely körülmény iskolai végbizonyítvánnyal igazolandó. A folyamodványban megjelölendő azon speciális ösmeret, melynek elsajátítása, vagy tovább tanulmányozása végett az illető e tanulmányut megtenni szándékozik. Feleltendő folyamodónak esetleges szakmunkálattal az illető ismeretkörben valamint a nyelvismeretek és a tervezett tanulmányut programja és időtartalma, valamint azon körülmény is, hogy folyamodó hány évet töltött szakba vágó műhelyben, vagy gyárban s katonai kötelezettségének elegett tett-e, vagy nem. Végül megemlítendő a folyamodványban, hogy folyamodó miként véli szerzett ismereteit és tapasztalatait a tanulmányut befejeztével itthon értékesíthetni. Oly pályázó, ki jeles iskolai képzettség mellett a tanulmányozandó, vagy elsajátítandó speciális ismeretek körében mely elméleti, vagy gyakorlati irányu tanulmányokra hivatkozhatik és ezt igazolni képes valamint kellő nyelvismerettel is bír az ösztöndíjodaitelésénél előnyben foglásztesztettni. A pályanyertes, utjáról a miniszteriumnak jelentést tartozik tenni. — A miniszter urhoz intézett folyamodványok a miskolci Kereskedelmi és Iparkamarához legkésőbb f. évi május 31-ig küldendők be.

— **A szépség** azon kincs, mely után oly sokan vágyódnak, de amelyben csak azok részesülnek, a kik észszerűen ápolják arc-bőrüket. Kevés szer létezik, mely hivatásának úgy megfelelt volna, mint Czerny keleti rozsateje, a mely eltávolít minden tisztátalanságot anélkül, hogy valaha ártalmas volna.

— **A Chic Parisien** tavaszi száma már megjelent, meglepően dus tartalma párisi bécsi eredeti mintákkal. Előfizetőknek külön melléklet van csatolva 100 pompás színnyomatu divatos ruha csoport angol, fél-angol, gyermek, sport és reformruhákkal.

— **Ferenc József keserűviz.** Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a Ferenc

ban beállott csalódások fájdalma idővel orvosolható új ábrándok fűzése s azok elérhetéséért kifejtett tevékenység, valamint sok egyéb által ugyanezek által enyhülést nyerhet az utóbbi nemű csalódásból fakadt fájdalom is.

Már most az ábrándozás előtt elmondottakat egybevetve: nem jutunk-e arra a meggyőződésre, hogy az általa létrejöheto hátrányok az éppen említett orvosolhatáson kívül, nagy értékben ellensúlyoztatnak a belőle kifolyó, de sőt a már benne önmagában rejtlő számos előny által is, s végül azzal, ha mint már fennebb is említettök, ez egykor oly boldoggá tevő ábrándozás felett nem hagyjuk kialudni az emlékezés fátylóját. Mert az mindig nyújthat habár kis cseppeket is, az elveszett üdvöböl s ez édes cseppek kellemes hatása még az idővel aggá vált egyén napjait is be-be hinti derős fényvel.

Többek között ugyane meggyőződésnek ad kifejezést egyik kedvelt költőnk Komócsi, következő kedves költeményében:

Órzd meg lelked minden édes álmát,  
Órzd örökre meg!  
Addig virul a róza, a mig kelyhén  
Fényes harmat remeg,  
Az élet szines illata is elvész,  
Ha álmunk elveszett:  
Ábrándok tartják örök ifjúságban  
Az érző sziveket.  
Arany fényt hintenek sötét utunkra,  
S ringatnak csendesén,  
Mig csak egyszer az álmok örök álma  
A halál megjelen.

József keserűviz valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferenc József keserűvizet.

— **Mindenki tudja,** hogy a Mauthner-féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

— **La Mode Parisienne.** 41-ik száma most jelent meg. Ezen hirneves divatlap kiterjedtsége és egyszerűsége által nélkülözhetetlenné vált a szakkörökben. Uj irányával areform mintákkal melyről szabásminta iv van mellékelve általános feltűnést kelt.

## KÖZGAZDASÁG.

### A Triesti Általános Biztosító Társaság

(Assicurazioni Generali)

f. é. március hó 18-án tartott 71-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1902. évi mérlegek.

Az előttünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1902. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 611,558,220 korona 13 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 27,001,880 korona 96 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 13,024,702 kor. 24 fill.-rel 160,189,846 kor. 13 fillérre emelkedett.

A tüzbiztosítási ágban a díjbevétel 12,271,371,385 korona biztosítási összeg után 20,219,214 korona 97 fillér volt, miből 9,132,779 kor. 87 fillér viszont-biztosításra fordított úgy, hogy a tiszta díjbevétel 11,086,435 korona 10 fillérre rugott, mely összegből 7,881,010 korona 61 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át; a díjtartalék tehát a tiszta díjbevétel 71.10%-át teszi el. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 82,371,684 korona 24 fillér.

A szállítványbiztosítási ágban a díjbevétel kitétt 4,319,155 korona 18 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1,457,860 korona 40 fillérre rugott.

A betöréses-lopás elleni biztosítási ágban a díjbevétel 363,700 korona 26 fillért tett ki.

Károkkért a társaság 1902-ben 25,473,446 korona 68 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket a társaság alapítása óta károk fejében 742,014,072 korona és 65 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hazánkra 138,794,885 korona 03 fillér esik.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 20,313,106 korona 94 fillérre rugnak, különösen kiemelendők, az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely 5,250,000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyam-ingadozásra alapított tartalék, mely a

3,729,624 korona 17 fillér külön tartalékkal együtt 14,010,830 korona 16 fillérre emelkedett, továbbá felemlítendő még a 160,000 koronára rugó kétes követelések tartaléka. Ezen kívül fennáll még egy 726,138 kor. 39 fillért kitevő külön alap, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges esőkkenését kiegyenlítse.

A társaság összes tartalékjai és alapjai melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve az idei átutalások folytán 190,319,427 korona 11 fillérről 208,632,918 korona 73 fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések	33,144.493 K. 62 f.
2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök ... ..	18,600.000 „ 19 „
3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök ... ..	682.782 „ 13 „
4. Értékpapírok ... ..	141,290.011 „ 09 „
5. Tárcaváltók ... ..	1,035.963 „ 91 „
6. A részvényesek biztosított adóslevelei	7,350.000 „ — „
7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával.	6,529.676 „ 79 „

összesen 208,632,918 K. 73 f.

Ezen értékekből 43 millió kor. magyar értékre esik.

## Élőkerítés

### Gleditschia csemeték és magvak.

Ezer darab két éves csemete ára 6 forint, elegendő kétszáz méter kerítés örökítéséhez.

A csemeték 2 éves, egy méter magas, botvastagnak. Oriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövény-növény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívüli esékely kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Nagyobb és kisebb birtokok, hegy-községek, legelők, udvarok, majorok, kertek stb. stb. a legolcsóbban egyszersmindenkorra kulcsal zárhatóan kerithetők körül. Főelőnye még az is, hogy egész május közepéig a legjobb eredménnyel ültethető. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott útítési és kezelési utasítás mellékeltek. Bővebb tájékozás végett szines fénynyomatu diszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek, rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzéken kívül egy oly könyvet kap ezzel, ki címét egy levelezőlapon tudatja, hogy ninesen az a ház vagy család, a hol annak tartalmát haszonra ne fordítanak, városon, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így négy azoknak is érdekében áll, kik rendelni semmit sem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Cím: „Ermelléki Első Szőlőoltvány-Telep“  
Nagy-Kágya u. p. Szekelyhid. 17—20

## TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

(ASSICURAZIONI GENERALI)

Budapest, V., Dorottya-utca 10. szám.

A „Közgazdaság“ rovatban közöljük a Triesti Általános Biztosító Társaság, a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebbi biztosító intézetünk mérlegének főbb számadatait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinek, a ki e célból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál. — Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítvány-, üveg-, betöréseslopás-, harangtörés és repedés elleni biztosításokat. — Közvetít továbbá: jég-biztosításokat a „Magyar jég- és viszontbiztosító részvény-társaság“, valamint baleset elleni biztosításokat az „Első o. általános baleset elleni biztosító társaság“ számára.

A HEVESI ÜGYNÖKSÉG: **BRAUN JÓZSEF**

